

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ МАТЕРІАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ, ПОБУТУ ТА КОСТЮМУ

Спеціальність	026 Сценічне мистецтво	
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	
Ступінь вищої освіти	Бакалавр	
Освітньо-професійна програма	Сценічне мистецтво («Акторське мистецтво драматичного театру», «Акторське мистецтво театру ляльок») Театрознавство	
Курс	3	
Семестр	5	
Обсяг дисципліни (години / кредити ЄКТС)	90 годин / 3 кредити ЄКТС	
Статус дисципліни (обов'язкова / вибіркова)	Вибіркова	
Мова викладання	Українська	
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Мельничук Людмила Юріївна
	Науковий ступінь, вчене/почесне звання	Кандидат мистецтвознавства
	Посада	Доцент кафедри театрознавства
	Профіль викладача, e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/TF/Melnichuk.pdf nlithnum@gmail.com
Анотація	Дисципліна знайомить із найважливішими етапами у розвитку світової та української матеріальної культури, костюму та побуту у відповідності з головними художніми напрямками, діалектикою зміни стилів та моди від найдавніших часів до сьогодення, з мистцями сценографії і театральним костюмом. Освітній компонент розраховано на студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти режисерського, акторського і театрознавчого фаху. https://www.youtube.com/watch?v=3jhNjUdPU6E	
Мета дисципліни	Набуття системних знань з історії світової і вітчизняної матеріальної культури, побуту і костюму, використання їх у практичній діяльності.	

<p>По закінченні вивчення вибіркової дисципліни здобувач буде</p>	<p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – етапи формування та розвитку матеріальної культури, костюму та побуту; – історичну, соціальну, національну обумовленість еволюції матеріальної культури, костюму та побуту; – основні типи одягу (від стародавніх часів до сучасності), – особливості театрального костюму та його головні художні функції на сцені; <p>уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – розпізнавати історичну епоху за зображеними речами, костюмами, аналізувати костюм (композиція, силует, лінія, колір); – застосувати на практиці здобуті знання.
<p>Зміст навчальної дисципліни</p>	<p><i>Тема 1.</i> Вступ до курсу. Матеріальна культура, костюм та побут Давнього Єгипту.</p> <p><i>Тема 2.</i> Матеріальна культура, костюм та побут античності.</p> <p><i>Тема 3.</i> Матеріальна культура, костюм та побут середніх віків.</p> <p><i>Тема 4.</i> Матеріальна культура, костюм та побут країн Європи доби Відродження.</p> <p><i>Тема 5.</i> Матеріальна культура, костюм та побут українців доби Київської Русі, Відродження.</p> <p><i>Тема 6.</i> Матеріальна культура, костюм та побут країн Сходу.</p> <p><i>Тема 7.</i> Матеріальна культура, костюм та побут країн Європи XVII-XVIII ст.</p> <p><i>Тема 8.</i> Матеріальна культура, костюм та побут України XVII – XVIII ст.</p> <p><i>Тема 9.</i> Матеріальна культура, костюм та побут країн Європи і США XIX-XX ст.</p> <p><i>Тема 10.</i> Матеріальна культура, костюм та побут українців XIX – XX ст.</p> <p><i>Тема 11.</i> Матеріальна культура, костюм та побут в світі та Україні на сучасному етапі.</p>
<p>Види занять</p>	<p>Лекції, семінарські заняття, заняття-екскурсії в музеях і галереях, самостійна робота</p>
<p>Методи навчання</p>	<p>Словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); самостійна робота (підготовка доповідей, презентацій, письмових робіт)</p>
<p>Форми та методи оцінювання</p>	<p>Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до Положення про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти.</p> <p>Поточний контроль (max 60 балів): виконання контрольних робіт, виступи на семінарських заняттях.</p> <p>Підсумковий семестровий контроль (max 40): диференційований залік</p> <p>Умовою допуску до підсумкового семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни й отримання за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 20 балів. Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.</p>

<p>Особливості та політики дисципліни</p>	<p>Під час вивчення навчальної дисципліни викладач та здобувачі комунікують завдяки таким засобам, як: Moodle і Telegram. На першому занятті з дисципліни викладач доєднує здобувачів до груп у Moodle.</p> <p>Від студентів очікується регулярне відвідування усіх видів занять згідно з розкладом.</p> <p>Порядок повторного проходження контрольних заходів та ліквідації академічної заборгованості визначено Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти.</p> <p>Необхідною вимогою під час навчання є дотримання академічної доброчесності (списування, зокрема з використанням гаджетів, під час поточного та підсумкового контролю заборонено).</p> <p>В університеті панують взаємоповага, шанобливість, чесність.</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p>Антонович, Є. А., & Захарчук-Чугай, Р. В., & Станкевич, М. Є. (1993). <i>Декоративно-прикладне мистецтво</i>. Світ.</p> <p>Воропай, О. (1991). <i>Звичаї нашого народу</i>. Українське видавництво.</p> <p>Гриценко, В. (2000). <i>Людина і культура</i>. Либідь.</p> <p>Дмитренко, А. (2015). Український театральний костюм поч. ХХ ст.: історіографія проблеми. <i>Народознавчі зошити</i>, 5, 153-162.</p> <p>Дюбі, Жорж (2003). <i>Доба соборів. Мистецтво і суспільство 980-1420 років</i>. Юніверс.</p> <p>Ісаєвич, Я. (1996). <i>Україна давня і нова: народ, релігія, культура</i>. ОО Василян «Місіонер».</p> <p>Каменська, Н., Нікуленко, С. (2004). <i>Костюм в Україні від епохи Київської Русі до ХХІ ст.</i> Золоті сторінки.</p> <p>Коваленко, Г. (2021). <i>Олександра Екстер</i>. Родовід.</p> <p>Наулко, В. І. (1993). <i>Культура і побут населення України</i>. Либідь.</p> <p>Ніколаєва, Т. (1996). <i>Історія українського костюму</i>. Либідь.</p> <p>Селівачов, М. (2005). <i>Лексикон української орнаментики</i>. АНТ.</p> <p>Стамеров, К. (1978). <i>Нариси з історії костюму</i>. Мистецтво.</p> <p>Пономарьов, А. П., & Артюх, Л. Ф., & Косміна, Т. В. (1994). <i>Українська минувшина</i>. Либідь.</p> <p>Поліщук, Б. (Укл.). (2021). <i>Український театральний костюм ХХ–ХХІ. Ескізи (2021) / Ukrainian theater costume XX–XXI. Sketches</i>. Видавництво «Олександр Савчук».</p> <p>Яртись, А., & Мельник, В. (2005). <i>Лекції з історії світової та вітчизняної культури</i>. Світ.</p>

Силабус розроблено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Історія матеріальної культури, побуту та костюму», затвердженої науково-методичною радою Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського 26 серпня 2024 року, протокол № 1.